

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4So/35/2013
Identifikačné číslo spisu:	8012200826
Dátum vydania rozhodnutia:	17.04.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Ida Hanzelová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:8012200826.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Idy Hanzelovej a členiek senátu JUDr. Gabriely Gerdovej a JUDr. Jarmily Urbancovej, v právnej veci navrhovateľky T. D., bytom C., proti odporkyni: Sociálna poisťovňa - ústredie, ul. 29. augusta č. 8, 813 63 Bratislava, v konaní o návrhu na preskúmanie rozhodnutia odporkyne, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 3Sd/76/2012 - 26 z 15. januára 2013, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 3Sd/76/2012 - 26 zo dňa 15. januára 2013 p o t v r d z u j e .

Navrhovateľke náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Rozsudkom krajského súdu bolo potvrdené rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX zo 14.09.2012, o úprave starobného dôchodku a vdovského dôchodku navrhovateľky od 17.01.2009. Zo skutkového stavu je podľa krajského súdu nesporné, že nárok navrhovateľky na vdovský dôchodok a starobný dôchodok vznikli za účinnosti zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení. Tento zákon bol novelizovaný zákonom č. 107/1999 Z.z. o zvýšení dôchodkov v roku 1999 a o úprave dôchodkov priznaných v roku 2000 a o zmene a doplnení niektorých zákonov v oblasti sociálneho zabezpečenia tak, že zákon č. 100/1988 Zb. bol doplnený o ustanovenie § 162f, ktorý v ods. 2 upravil, že ak bol občanovi v období do 31. decembra 1993 priznaný starobný dôchodok, invalidný dôchodok, čiastočný invalidný dôchodok, dôchodok za výsluhu rokov, vdovský dôchodok alebo sirotský dôchodok a v období od 1. januára 1994 do 30. júna 1999 došlo k súbehu nárokov na výplatu dôchodkov alebo k súbehu nárokov na výplatu dôchodkov došlo ich priznaním v období od 1. januára 1994 do 30. júna 1999, o súbehu nárokov na výplatu dôchodkov sa na žiadosť občana rozhodne najskôr od splátky dôchodku splatnej po 30. júni 1999 po úprave dôchodku alebo dôchodkov priznaných po 31. decembri 1993. Úpravou dôchodku je jeho úprava podľa osobitného predpisu (s odkazom na zákon č. 381/2004 Z.z. o úprave dôchodkov priznaných v roku 1994), ak sa priznáva starobný dôchodok zvýšený za ďalšiu dobu zamestnania po vzniku nároku na tento dôchodok, o súbehu nárokov na výplatu dôchodkov sa rozhodne po zvýšení starobného dôchodku za ďalšiu dobu zamestnania po vzniku na tento dôchodok a po úprave

podľa osobitného predpisu, teda zákona č. 381/1994 Z.z.

Ak teda navrhovateľka tvrdí, že jej bol starobný a vdovský dôchodok vyplácaný v nesprávnej sume, takýto záver z citovaných ustanovení nevyplýva, pretože je rovnako bez akýchkoľvek pochybností, že navrhovateľka o prepočítanie výšky starobného a vdovského dôchodku požiadala žiadosťou, ktorá bola Sociálnej poisťovni, ústrediu v Bratislave doručená dňa 17.01.2012. Dôchodky do tohto obdobia jej boli vyplácané v správnej výške, o čom nepochybovala ani navrhovateľka, pretože zo spisu nevyplýva, že by niektoré z rozhodnutí odporkyne vydané v minulosti napadla návrhom na preskúmanie rozhodnutia a navrhovateľka to ani netvrdí v opravnom prostriedku.

Ak navrhovateľka namieta, že tzv. doplatok dôchodkových dávok jej má byť vyplatený za dobu od 30.06.1999 až do 16.01.2009, súd zhodne so Sociálnou poisťovňou, ústredím v Bratislave poukazuje na to, že zákon č. 461/2003 Z.z. v ustanovení § 112 ods. 1 písm. b/ upravuje, že dávka sa prizná alebo sa zvýši odo dňa, od ktorého dávka alebo jej zvýšenie patrí, najviac tri roky spätne odo dňa zistenia, že sa dávka priznála alebo sa vyplácala v nižšej sume ako patrí, alebo najviac tri roky spätne od uplatnenia nároku na dávku, alebo nároku na jej zvýšenie, ak sa dodatočne zistí, že sa dávka vypláca v nižšej sume ako patrí.

Navrhovateľka si podala žiadosť o prepočet výšky starobného a vdovského dôchodku 17.01.2012, hoci tak mohla urobiť od 01.06.2009. Zákon o sociálnom zabezpečení tak, ako Zákon o sociálnom poistení, neupravovali dlhšiu lehotu na spätné zvýšenie dôchodkovej dávky, pretože podľa § 95 ods. 1 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení - ak sa dodatočne zistí, že sa dávka priznála alebo sa vypláca v nižšej sume ako patrí, alebo že sa neprávom odoprela, alebo že sa priznála od neskoršieho dátumu, než od ktorého patrí, dávka sa zvýši alebo prizná. Podľa ods. 2 tohto ustanovenia - dávka sa zvýši alebo prizná podľa odseku 1 odo dňa, od ktorého dávka alebo jej zvýšenie patrí, najviac však za tri roky späť odo dňa zistenia alebo uplatnenia nároku na dávku alebo na jej zvýšenie.

Pretože navrhovateľka si žiadosť o prepočet starobného a vdovského dôchodku uplatnila až v roku 2012, čo je nespochybniteľná skutočnosť, je potrebné podľa krajského súdu v konaní aplikovať zákon č. 461/2003 Z.z., a teda aj ustanovenie § 112 ods. 1 písm. b/ tohto zákona.

Po preskúmaní rozhodnutia odporkyne v rozsahu a z dôvodu uvedeného v opravnom prostriedku krajský súd dospel k záveru, že rozhodnutie je v súlade so zákonom, je náležité odôvodnené tak, ako upravuje § 209 ods. 4 Zákona o sociálnom poistení, preto podľa § 250q ods. 2 O.s.p. rozhodnutie ako správne potvrdil.

Navrhovateľka v odvolaní proti rozsudku krajského súdu vyslovila nesúhlas s rozsudkom krajského súdu a poukázala na 109 ods. 2 (bližšie neoznačeného ale zrejme zák. č. 461/2003 Z.z.), podľa ktorého nárok na výplatu dávky vzniká splnením podmienok ustanovených zákonom a podaním žiadosti o priznanie alebo vyplácanie dávky.

Odporkyňa žiadala prvostupňový rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

Najvyšší súd, ako súd odvolací, preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok v medziach podaného odvolania a dospel jednomyselne k záveru, že rozsudok krajského súdu bol vydaný na základe dostatočného zistenia skutkového stavu veci a je vecne správny. Krajský súd podrobne vyhodnotil skutkový stav a rovnako podrobne uviedol aj právne posúdenie veci, s ktorými sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožňuje.

Podľa názoru odvolacieho súdu je bez akýchkoľvek pochybností, že navrhovateľka nespĺňa zákonom stanovené podmienky na to, aby jej bola priznaná úprava sumy dôchodkových dávok od skoršieho termínu. Odvolací súd zdôrazňuje, že podľa § 162f ods. 2 zákona č. 100/1988 Zb. v znení zákona č. 107/1999 Z.z. ak bol občanovi v období do 31. decembra 1993 priznaný starobný dôchodok, vdovský dôchodok, alebo v období od 1. januára 1994 do 30. júna 1999 došlo k súbehu nárokov na výplatu dôchodkov alebo k súbehu nárokov na výplatu dôchodkov došlo ich priznaním v období od 1. januára 1994 do 30. júna 1999, o súbehu nárokov na výplatu dôchodkov sa na žiadosť občana rozhodne najskôr

od splátky dôchodku splatnej po 30.júni 1999 po úprave dôchodku alebo dôchodkov priznaných po 31. decembri 1993.

Keďže žiadosť navrhovateľky o úpravu sumy dôchodkových dávok podľa citovaného ustanovenia bola doručená 17. januára 2012, až vtedy došlo k splneniu podmienok ustanovených v § 162f ods. 2 zákona č. 100/1988 Zb. v znení zákona č. 107/1999 Z.z.. Z uvedeného dôvodu je rozhodujúcim dátumom pre zvýšenie sumy dôchodkových dávok práve 17. január 2012.

Podľa ustanovenia § 112 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. dávka sa prizná alebo sa zvýši odo dňa, od ktorého dávka alebo jej zvýšenie patrí, najviac tri roky spätne odo dňa zistenia, že sa dávka priznála alebo sa vyplácala v nižšej sume, ako patrí, alebo najviac tri roky spätne od uplatnenia nároku na dávku alebo nároku na jej zvýšenie.

Konanie o úprave sumy dôchodkových dávok podľa citovaného ustanovenia totiž nezačína z úradnej povinnosti, ale až na základe žiadosti poberateľa. Krajský súd rozsudkom, ktorým potvrdil rozhodnutie odporkyne, rozhodol v súlade s vyššie uvedenými ustanoveniami zákona.

Odvolací súd nezistil dôvody na zmenu rozsudku krajského súdu a preto ho podľa § 219 OSP ako vecne správny potvrdil.

Podľa § 250k ods. 1 v spojitosti s § 250l ods. 2 OSP á contr. navrhovateľke náhrada trov odvolacieho konania nepatrí.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.